

МЕРКАВАННІ
«Як вы ставіцеся
да аптымізацыі
навучальных
устаноў?»

Старшыня Дамжэ-
рыцкага сельскага Са-
вета дэпутатаў Лепель-
скага раёна Таццяна
РАМАНОВІЧ:

— Скажаць, што станю-
ча стаўлюся, нельга, але і
не адмоўна. Разумеюць,
занадта шмат нюансаў: і
адлегласць школы ад шко-
лы, і перавозка дзяцей. На-
прыклад, у нас школа раз-
мешчана далёка ад сусед-
ніх, таму навучэнцам пасля
9 класа трэба кудысьці сы-
ходзіць. Сёння ў нас скла-
лася наступная сітуацыя: не
сбраўся 10 клас — усяго
дакументы падалі толькі 2
чалавекі, а астатнія пайшлі
ў тэхнікумы і вучылішчы.
Таму двум вучням прый-
дзеца ездзіць у школу ў
іншым населеным пункце.
Колькі туды ехаць? Кіла-
метраў 25. Кожны дзень
туды і назад. Але ў нас ар-
ганізавана перавозка. На
мой погляд, каб падоб-
нае не адбывалася і дзеці
працягвалі вучыцца, трэба
зацікаўліваць у гэтым і іх
бацькоў. Вядома, пакуль
усё праходзіць балюча — і
аптымізацыя дзіцячых сад-
коў, і школ. Усё гэта вель-
мі складана. Калі пачнуць
аптымізаваць дзіцячыя са-
ды, будзе яшчэ цяжэй — як
і куды малых вазіць? На-
ват за некалькі кіламетраў
ад дома маленькае дзіця
везці штодня нялёгка. У
школах прасцей — вучні
ўжо досыць дарослыя. Але
ўсё роўна ў нас бацькі да
апошняга змагаюцца, каб
школы не закрывалі.

**Дырэктар Броннен-
скай сярэдняй школы
Рэчыцкага раёна Вольга
ПАДАБЕД:**

— Я стаўлюся да апты-
мізацыі станоўча — і рас-
тлумачу чаму. Па-першае,
чым большая колькасць
дзяцей абкружае вучня,
тым лепш ён прыстасоўва-
ецца да сучаснага жыцця.
Па-другое, ажыццяўляць
нейкія рамонтныя рабо-
ты лягчэй, калі навучэн-
цаў больш, таму што гэта
дапаможа з боку бацькоў.
Калі вялікі будынак і мала
вучняў, то праблематычна
нешта рабіць у прынцыпе.
Акрамя таго, калі ў класе
шмат вучняў і відаць, што
хтосьці лепш вучыцца,
а нехта — крыху горш, то
ўзнікае пэўны спаборніч-
кі дух. А вось калі ў класе
два ці тры чалавекі, то та-
кога няма. Без аптымізацыі
можна было б абысціся,
калі б у нас вырашылася
дэмаграфічная праблема,
але дзяцей у вёсках сёння
няшмат. Вялікае значэнне
мае і эканамічны момант:
ацяпленне школы, святло
і ўсё астатняе каштуе гро-
шай. А калі будзе некалькі
дзяцей у класе, то ці мэ-
тазгодна гэта для нашай
дзяржавы?

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.
lukashevich@zviazda.by

РАДУНСКІ АЛІМП

Як яго дасягаюць вучні пасялковай школы

Вось ужо некалькі гадоў
выпускнікі школы
пасёлка Радунь,
што ў Воранаўскім раёне,
атрымліваюць 100 балаў
на ЦТ. Якім будзе сёлетні
«ўраджай» — пакажа час.
Але працэнт паступлення
ў вышэйшыя навучальныя
ўстановы тут стабільна высокі.

Мары і рэальнасць

На ганку школы знаёмлюся
з выпускнікамі, якія выйшлі вя-
сёлым гуртом парэпеціраваць
свой апошні званок. Дружна па-
зіруюць для фота. Вядома ж, вы-
пускнікі ўжо вызначыліся з най-
бліжэйшай будучыняй. Цікава,
што амаль усе маюць намер па-
ступаць у вышэйшыя навучаль-
ныя ўстановы. Напрыклад, Ілона
Куней даведалася, што ў БДУ на
факультэце культуралогіі з'явіла-
ся новая спецыяльнасць, і плануе
падаць дакументы туды. Эльвіра
Дода марыць стаць медыкам і
выбрала складаны для паступ-
лення лячэбны факультэт. Свае
шанцы дзяўчаты ацэньваюць
станоўча, бо на папярэднім тэс-
ціраванні паказалі добры вынік.
Спадзяюцца, што розум і нервы
не падвядуць і на асноўным, за-
ліковым ЦТ.

Вадзім ЖЫЛІНСКІ і Вольга ШЫНКЕВІЧ.

— Сёлетнія выпускнікі зацікаў-
лены ў тым, каб стаць добрымі
спецыялістамі і паспяховымі пра-
фесіяналамі. Магчыма, не ўсе па-
ступаць туды, куды хочучь. Але
многія, закончыўшы каледжы,
працягваюць вучобу ў ВНУ на
дзённай альбо завочнай форме,
— упэўнена Святлана Пачобут,
дырэктар школы.

Па выніках паступлення Ра-
дунская СШ апыраджвае многія
гарадскія школы. Тут нікога не
здзіўляе паказчык у 70 працэн-
таў. А колькасць выпускнікоў з
залатым медалём дасягае сямі
чалавек за выпуск.

Ёсць 100 балаў!

Стабальнікі, як вядома, ёсць
далёка не ў кожнай гарадской
школе і гімназіі. У Радуні за два
гады — два найвышэйшыя вынікі
на ЦТ. І абодва па грамадазнаў-

Прэтэндэнты на алімп.

стве, прадмеце, які выкладае ды-
рэктар Святлана Браніславаўна.
Яе вучні Дзяніс Валюкевіч і Мілана
Ладыш, якія атрымалі па 100 ба-
лаў, цяпер паспяховыя студэнты
сталічных ВНУ. Ці працягнеца
гэта традыцыя сёлета — пакажа
час. А некаторым выпускнікам да
вучнёўскага «эверэста» не хапіла
некалькі балаў.

Нямала і тых, хто набліжаецца
да заповітнай вяршыні. Так скла-
лася, што лідзіруе гуманітарны кі-
рунак. Па ім радунскія выпускнікі

з тым ёсць і свае плюсы — гэта бе-
ларускамоўнае асяроддзе.

— Многія з нашых вучняў
жывуць побач з бабулямі, якія
гавораць па-бе-
ларуску. Таму
яны карыстаюцца
словамі, якіх га-
радскія дзеці не
разумеюць. У гэ-
тым сэнсе мы зна-
ходзімся ў больш
выйгрышным стан-
е, — лічыць Свят-
лана Ольянаўна.
— Але трэба і пра-
цаваць.

Дарэчы, у про-
фільным класе
выпускнікі аддалі
перавагу менаві-
та беларускай мове і выбралі яе
для здачы цэнтралізаванага тэс-
ціравання.

Нядрэнная заяўка

Як дабівацца поспехаў, доб-
ра ведаюць не толькі выпускні-
кі. Вольга Шынкевіч, вучаніца
9 класа — сапраўдны марафонец
у алімпіядах. Пачала гэты шлях
з чацвёртага класа. А нядаўна
ўдзельнічала ў рэспубліканскай
алімпіядзе па беларускай мове
і літаратуры, добра прайшоўшы
раённы і абласны этап.

**Атэстат аб сярэдняй аду-
кацыі сёлета атрымваюць
18 вучняў Радунскай СШ.
А ўсіх навучэнцаў — 425 ча-
лавек, амаль 100 вучняў пры-
язджаюць з 16 навакольных
вёсак. Для гэтых мэтаў за-
куплены два аўтобусы.
У наступным, 2018 годзе,
Радунскай сярэдняй школе
споўніцца 30 гадоў.**

У Вадзіма Жылінскага — іншы
кірунак, але не менш паспяхо-
вы. Ён стаў прызёрам каманднай
алімпіяды БДУ па праграмаванні,
хоць давялося вытрымаць кан-
курэнцыю 60 моцных камандаў
гімназістаў і студэнтаў. Вадзім і
яго напарнік з Воранаўскага ра-
ёна атрымалі дыплом за трэцяе
месца.

Радунскія школьнікі заяўляюць
аб сабе на большасці алімпіяд

і конкурсаў. Гэта і «Край Гарадзен-
скі», і «Крыштальная альфа», і
«Шлях у будучыню»... У школе
ёсць і сваё «залатое пярэ». На ра-
ённым конкурсе вучаніца 9 класа
Паліна Талчкова ўзнагароджана
дыпламам за трэцяе месца. Са-
праўдным дасягненнем можна
лічыць 17 прызавых месцаў на
другім этапе рэспубліканскай
алімпіяды па прадметах. У гэтым
навучальным годзе дыпламамі
другой і трэцяй ступені ў рэспуб-
ліканскім конкурсе адзначаны
даследчыя работы Сяргея Жэж-
дрына і Уладзіслава Вайткуна.

Азартны калектыў

Настаўніца матэматыкі Люд-
міла Сінкевіч расказала, што
педагогі працуюць не толькі з
моцнымі дзецьмі, але і імкнучца
ўзняць сярэдні ўзровень вучняў.
Школа стала пляцоўкай для чаты-
рох рэспубліканскіх інавацыйных
праектаў. Акрамя гэтага, кожны

Узнагарод шмат не бывае.

педагог прэзентуе свае метады.
Напрыклад, Людміла Мечысла-
ваўна вядзе свой блог, дзе пра-
пануе заданні рознага ўзроўню.
Трэба адзначыць, што ў школе
створана моцная матэрыяльна-
тэхнічная база. Практычна ўсе
прадметныя кабінеты абсталява-
ны камп'ютарнай тэхнікай, пад-
ключаны інтэрнэт.

Давялося пачуць і такую дум-
ку: маўляў, педагогі працуюць з
азартам, таму і вынік ёсць.

— У нас няма магчымасці за-
прашаць на працу педагогаў з
іншых гімназіяў ці школ, бо трэба
ўладкаваць спецыялістаў са свай-
го раёна, — зазначае дырэктар
школы. — Тым не менш педагогі
стараюцца. У нас амаль поўнасю
ўкамплектаваны штат, а вакан-
сію псіхолога думаем закрыць да
верасня.

Узровень настаўнікаў таксама
расце. Гэтаму садзейнічае і су-
працоўніцтва паміж Воранаўскім
раёнам і БДУ. Адукацыйны пра-
цэс па профільных прадметах за-
бяспечваюць педагогі вышэйшай
і першай катэгорый. Вучні гэтых
класаў, як правіла, абыходзяцца
без рэпетытараў і атрымліваюць
60—70 балаў на ЦТ.

...Праз некалькі гадзін пакі-
даю ўтульны будынак школы,
уражаная шматлікімі граматамі,
дыпламамі і кубкамі, якія можна
убачыць паўсюдна. Чым не сты-
мул для новых дасягненняў?

Маргарыта УШКЕВІЧ.
margo@zviazda.by